

АНАЛІЗ ОБОРОТНИХ ЗАСОБІВ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ

ДВНЗ «Мелітопольський промислово-економічний коледж»

В сучасних умовах розвитку економіки України та її інтеграції у світове економічне співтовариство необхідні нові підходи до управління економікою на всіх рівнях. Особливе значення має управління підприємством, а саме його ліквідністю, платоспроможністю, прибутковістю. Насамперед для удосконалення сучасного стану оборотних активів підприємств України потрібно прослідкувати тенденції їх формування, а також визначення факторів, що на них впливають.

Важливим аспектом діагностики та управління на підприємстві є оборотний капітал, що акумулюється в оборотних активах і визначає розмір коштів підприємства, що перебувають в обороті. Вагомість дослідження в даному напрямку підтверджується тим, що більшість виробничих підприємств не вміють управляти своїми оборотними коштами, що призводить до значних витрат на їх утримання та знецінення. Наявність достатнього обсягу оборотних активів та їх ефективне використання забезпечує підприємству планові прибутки, безперебійне виробництво та достатній рівень ліквідності та платоспроможності.

За останні роки тенденції змін обсягів активів підприємств відображають їх постійне зростання. Проте тенденція зростання характерна як для оборотних, так і необоротних активів. Обсяги необоротних активів змінилися від 1253,82 до 1832,92 млрд. грн., обсяги оборотних – від 1226,96 до 2229,89 млрд. грн. Поступово обсяги активів збільшуються. Причому майже для всіх років характерним є те, що темпи зростання оборотних активів перевищують темпи зростання необоротних. Дану ситуацію можна пояснити, з одного боку, недостатністю коштів у підприємств на оновлення технічної бази, і, як наслідок, мінімальними вкладеннями в основні засоби, а з іншого – формуванням надмірних залишків виробничих запасів з метою мінімізації інфляційних впливів, надмірних залишків готової продукції через непостійність обсягів попиту, необґрунтованих розмірів дебіторської заборгованості, яка виникає у результаті вчасного невиконання зобов'язань покупцями. Для характеристики економічної ефективності використання оборотних коштів може бути використаний показник віддачі (рентабельності) оборотних коштів, котрий являє собою відношення прибутку від реалізації продукції до середніх залишків оборотних коштів. Рентабельність оборотних активів підприємства має тенденцію до зниження. Значних успіхів в зниженні загальної потреби в оборотних активах можна досягти, напрацювавши ефективну політику управління дебіторською заборгованістю. Поряд зі зменшенням показників рентабельності оборотних активів спостерігалось зменшення прибутковості виробництва, що можна пояснити іммобілізацією власного капіталу внаслідок зростання дебіторської заборгованості, та зменшення показників ліквідності, що може привести до зупинки виробництва чи зростання долі запозиченого капіталу.

Таким чином, формування, управління й аналіз оборотних активів – важливий напрям підвищення фінансового стану підприємств. Встановлення оптимального співвідношення оборотних коштів у сфері виробництва та обігу має важливе значення для забезпечення грошовими коштами, виконання виробничої програми, а також є одним з основних чинників підвищення ефективності використання оборотних коштів.